

Kijken met een weide blik

De informatie uit deze notitie is afkomstig uit een publicatie ter gelegenheid van de inaugurele rede en installatie van Agnes van den Pol als lector Beweiding op 16 juni 2016: Van den Pol-van Dasselaar, A., 2016. Kijken met een weide blik. Publicatienummer 16-002PP. CAH Vilentum, Dronten, 47 pagina's.

Percentage bedrijven met beweiding neemt toe

Weidegang is het imago van de melkveehouderij. Mensen vinden koeien in de wei mooi. Het afgelopen jaar (2015) nam het percentage weidende bedrijven in Nederland na een periode van daling voor 't eerst weer toe en is nu ruim 78%. Dit is een trendbreuk. Ik verwacht dat door alle initiatieven rondom weidegang, met name vanuit de partners binnen het Convenant Weidegang, het percentage verder zal stijgen.

Hoog percentage weidegang binnen Europa

Kijkend op Europees niveau heeft Nederland een hoog percentage beweiding. In landen met een mild klimaat en een lang beweidingseizoen zoals Ierland en de UK is het percentage weidegang groter. De meeste landen in Europa hebben echter lagere tot veel lagere percentages weidegang.

Weidegang is geen zwart-wit verhaal

Vrijwel iedereen heeft een mening over beweiding. Beweiding is echter geen zwart-wit verhaal. Er zitten voordelen én nadelen aan weidegang. Veel punten zijn afhankelijk van het type bedrijf. Elk bedrijf is anders en elk bedrijf heeft eigen mogelijkheden en uitdagingen. Het valt op dat bepaalde aspecten (bv diergezondheid en milieu) zowel positief als negatief uit kunnen pakken. Daarmee zijn er zowel voor opstallers als beweidingsgoede en valide argumenten te vinden. Het is goed je te realiseren dat het management op een bedrijf erg bepalend is. Het totale management van de veehouder heeft veel meer effect op duurzaamheid (mens, milieu, economie) dan al dan niet weiden.

Uitspraken over diergezondheid niet eenvoudig

Over elk van de aspecten van weidegang is wat te zeggen. Ik licht er enkele uit. Gezondheid en welzijn van dieren zijn belangrijke items gedurende het gehele jaar en voor alle dieren. Het is echter moeilijk om uitspraken te doen over het effect van weiden op diergezondheid en dierenwelzijn, omdat er geen resultaten van recent onderzoek beschikbaar zijn (het meeste onderzoek is uit de vorige eeuw). Voor een goede vergelijking van het actuele effect van beweiding op diergezondheid is onderzoek noodzakelijk bij moderne stallen en bij huidige niveaus en methoden van beweiding.

Voordelen weidegang nog niet verzilverd door gebrek aan kennis en vakmanschap

Een ander aspect is de economie. Recent onderzoek heeft aangetoond dat met beweiding geld te verdienen is. In de praktijk blijkt dat dit potentiële voordeel echter maar moeilijk verzilverd wordt. Dit heeft naar mijn mening te maken met een gebrek aan kennis en vakmanschap bij veel veehouders. Er is namelijk een periode geweest (grotendeels 1990-2010) waarin de aandacht voor gras en beweiding binnen het onderzoek en het onderwijs niet zo groot was. De laatste jaren is dit anders geworden en ik denk dat dit er mede toe heeft bijgedragen dat het percentage bedrijven met weidegang nu niet verder meer afneemt maar juist toeneemt.

Initiatieven partners Convenant Weidegang ondersteunen

Ik pleit ervoor de initiatieven vanuit de partners van het Convenant Weidegang te ondersteunen en ik verwacht dat deze gaan leiden tot een verder toenemend percentage weidegang. In het bijzonder pleit ik voor een juiste aandacht voor beweiding binnen het onderwijs. Onderzoek toont aan dat de keuze om te stoppen met beweiding vaak wordt gemaakt bij de zogenaamde 'life-events': overname van het bedrijf of de bouw van een nieuwe stal. De huidige studenten gaan als veehouder of adviseur of in een andere baan die life-events meemaken. Juist daarom is het cruciaal dat er in de opleiding voldoende én juiste aandacht voor beweiding is. De huidige studenten gaan het beeld van de veehouderij in de komende 30-40 jaar bepalen.

Dr. Agnes van den Pol-van Dasselaar
Lector Beweiding bij CAH Vilentum in Dronten

Hoger onderwijs dat er toe doet

